

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému **M. B.**, bývajúcemu v D., **o vymożenie 16,59 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 49 Er 3829/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 23. mája 2012 sp. zn. 2 CoE 103/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdnemu exekútorovi bol 25. novembra 2011 doručený návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie na základe „Bloku na pokutu nezaplatenú na mieste“ z 12. novembra 2008 č. AA2677851 vydaného Obvodným oddelením Policajného zboru Slovenskej republiky v Dubnici nad Váhom (ďalej len „exekučný titul“), ktorým bola povinnému uložená pokuta 500 Sk.

Okresný súd Trenčín uznesením zo 14. februára 2012 č.k. 49 Er 3829/2011-9 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)] s odôvodnením, že exekučný titul nadobudol vykonateľnosť 27. novembra 2008, trojročná prekluzívna lehota stanovená v § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch uplynula 27. novembra 2011,

preto treba postupovať podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v zmysle § 71 ods. 3, ktorého výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do 3 rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti. Nariadením exekúcie treba rozumieť vydanie poverenia na vykonanie exekúcie; v danom prípade bolo možné súdneho exekútora poveriť vykonaním exekúcie len do 27. novembra 2011. V danom prípade musel súd prihliadnuť na to, že v čase rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia už bolo vymáhané právo prekludované; v dôsledku toho musel predmetnú žiadosť zamietnuť.

Proti uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie. Uviedla, že podaním návrhu na vykonanie exekúcie začalo exekučné konanie. Plynutie trojročnej prekluzívnej lehoty (§ 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.) bolo potrebné posudzovať s prihliadnutím na deň, v ktorom bolo začaté exekučné konanie. V predmetnej veci prekluzívna lehota neuplynula pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, v dôsledku čoho neexistuje žiadna prekážka, ktorá by bránila výkonu exekučného titulu. Upozornila, že zamietnutím návrhu na poverenie na vykonanie exekúcie v rozpore so zákonom by mohlo dôjsť k odopretiu jej práva na výkon vykonateľného rozhodnutia.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne uznesením z 23. mája 2012 sp. zn. 2 CoE 103/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že exekučné konanie sa síce začína doručením návrhu oprávneneho na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, samotný výkon exekúcie ale začína až vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Súd prvého stupňa správne zohľadnil, že v čase rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia už vymáhané právo zaniklo, a so zreteľom na to exekúciu zastavil.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním. Uviedla, že neboli dané zákonné dôvody na zastavenie exekúcie a pokiaľ ju súdy napriek tomu zastavili, odňali oprávnenej možnosť domôcť sa zákonným spôsobom výkonu vykonateľného exekučného titulu a možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Podľa názoru oprávnenej súdy nepostupovali správne, pokiaľ na daný prípad aplikovali ustanovenie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. spôsobom, ktorý z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty za rozhodujúci moment neurčuje podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale až nariadenie exekúcie. Exekučný poriadok pritom ani nepozná pojem „nariadenie výkonu rozhodnutia“

a právny záver, na ktorom spočívajú rozhodnutia súdov, nemá oporu v zákone. Po doručení návrhu na začatie exekúcie plynú procesnoprávne lehoty, prekluzívna (hmotnoprávna) lehota uvedená v § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. ale neplynie. Opačný názor by viedol k značnej právnej neistote a jeho dôsledkom by bolo aj to, že výsledok exekučného konania by celkom závisel iba od včasnosti vykonania jednotlivých úkonov súdnym exekútorom a exekučným súdom. V závere dovolania oprávnená dodala, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je nepreskúmateľné, čo tiež zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Z týchto dôvodov žiadala rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam výslovne uvedeným v zákone [vid' § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok odvolacieho súdu) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie odvolacieho súdu)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných procesných väd (vid' § 237 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., oprávnenou napadnuté uznesenie ale nemá znaky žiadneho z uznesení, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach. Prípustnosť oprávnenou podaného dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

So zreteľom na to by dovolanie oprávnenej mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 7. augusta 2012 sp. zn. 3 Cdo 155/2012 a sp. zn. 3 Cdo 146/2012, ako aj rozhodnutia z 11. októbra 2012 sp. zn. 3 Cdo 284/2012 a sp. zn. 3 Cdo 283/2012 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. dovolateľka svoju argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá na tvrdení, že súdy porušili procesné ustanovenia upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní; ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. ale dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, nie s jeho právnym hodnotením veci vyjadreným v napadnutom rozhodnutí,
2. námietkou, že súdy vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávnemu právnemu názoru, v zmysle ktorého z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie

návrhu na vykonanie exekúcie, ale nariadenie exekúcie, dovolateľka spochybnila správnosť tej činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu (táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci); dovolateľka teda touto námietkou spochybnila správnosť právneho posúdenia, na ktorom spočíva napadnuté rozhodnutie; nesprávne právne posúdenie veci ale nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011),

3. pokiaľ najvyšší súd už v iných exekučných veciach vyslovil názor, že „nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému v konečnom dôsledku odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia“ (viď uznesenie zo 17. decembra 2009 sp. zn. 1 Cdo 177/2009, resp. uznesenie z 5. februára 2009 sp. zn. 5 Cdo 318/2008), je potrebné si uvedomiť, že základom dovolacej argumentácie v preskúmvanej veci je oprávnenou tvrdené nesprávne právne posúdenie veci v hmotnoprávnej otázke (preklúzie práva), v označených konaniach išlo ale o vady procesnoprávnej povahy,
4. i keby teda tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení veci boli prípadne v danej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenou vytýkaná okolnosť by nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.,
5. dovolateľkou namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov je (len) tzv. inou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (viď R 111/1998 a III. ÚS 551/2012), ktorá nezakladá prípustnosť dovolania, lebo je vadou odlišnou od vád uvedených v ustanovení § 237 O.s.p.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zastavením exekúcie nebola v preskúmvanej veci oprávnenej odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Dovolací súd ako poznámku uvádza, že na podobnej argumentácii spočívajú aj rozhodnutia ďalších senátov najvyššieho súdu v skutkovo a právne obdobných veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky (viď napríklad rozhodnutia z 10. januára 2013 sp. zn. 5 Cdo 178/2012 a sp. zn. 5 Cdo 190/2012, resp. z 12. februára 2013 sp. zn. 7 Cdo 261/2012 a z 26. februára 2013 sp. zn. 7 Cdo 25/2013).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. novembra 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková